

Barns delaktighet i socialtjänsten

Erfarenheter av Västernorrlandsmodellen i Västra Sverige

FoU Välfärds konferens 2018, 20 september

Jeanette Olsson, Forskare

Bakgrund

- Stiftelsen Allmänna Barnhuset projekt 2011-2013 för att öka brukarmedverkan för barn.
- Medverkade gjorde Barnhuset, Maskrosbarn, 7 FoU-miljöer och 37 kommuner som tog fram olika metoder
- Västernorrland tog fram 'Västernorrlandsmodellen'
- Metoden har testats på olika håll, ex Gotland
- Göteborg, Härryda, Mölndal och Partille ville införa modellen

Modellen

- Intervju med ett barn som man själv inte är handläggare åt. 3 frågeområden:
  - Kontakt med socialtjänsten
  - Kunskap om socialtjänsten
  - Delaktighet
- Seminarium i arbetslaget
- Årsrapport
  - Barnets röster, socialarbetarnas röster, förslag till förändring, ansvarig
- Rapportering till nämnd

Modellen införs i fyra västsvenska kommuner

- Göteborg, Härryda, Mölndal och Partille ville införa Västernorrlandsmodellen.
- FoU i Väst vid Göteborgsregionen ger process-stöd till kommunerna och följeforskar i Göteborg.
- Pilotomgången startade med kick-off i oktober 2017
- Har nu genomförts på 11 enheter i Göteborg (BoU myndighet och utförare, Kriscentrum för kvinnor, Barnahuset, familjehemsvård, funktionshindersverksamhet) samt BoU i de övriga kommunerna.

Följeforskningen i Göteborg

- Baslinje – enkät till medarbetare och fokusgrupper
- Barnenkäter – vad de tyckte om intervjun
- Enkät till medarbetare och enhetschefer efter seminariet
- Medverkan vid analysseminarium och utbytesseminarium
- Följa processen från intervju till införandet av förändringsförslag
- Nyläges-mätning efter två år – enkät och fokusgrupper

Fokusgrupper och enkät

7 fokusgrupper

- Arbete med barnen och delaktighet i dagsläget
- Olika förutsättningar i olika verksamheter och tjänster
- Använder olika metod, ex tejpning och katkit
- Önskar mer tid och fokus på delaktighet

Enkäten 105 svarande (69%)

- Ca 60% träffar barn i majoriteten av ärendena
- 57% tycker att de kan arbeta med barns delaktighet i stor utsträckning
- 34% hade avslutande samtal med barnen i majoriteten av sina ärenden

Barnenkäterna

Hur tyckte du att det var att bli intervjuad (3 p)

Det var roligt, och bra att få sin åsikt hörd

Det var bra frågor och man kunde säga typ va man ville

Det var väldigt härligt att få prata ut

Vad tyckte du om frågorna i intervjun? (2,7 p)

Några var lite svåra, men resten av dem var bra, man fick verkligen tänka till

Tycker du att vi frågade om viktiga saker? (2,8 p)

Ja det tyckte jag, vi har ju en chans att ändra på det som är dåligt eller i alla fall säga till

VAD DU TYCKTE OM INTERVJUN

1. Hur tyckte du att det var att bli intervjuad?

Ringa in den smiley som bäst stämmer överens med hur du tyckte att det var.

Skriv här om du vill beskriva med egna ord:

---

2. Vad tyckte du om frågorna i intervjun?

---

3. Tycker du att vi frågade om viktiga saker?

---

4. Är det något annat vi borde frågat om, i så fall vad?

---

5. Är det något annat du vill berätta om intervjun?

---

32 svar (glad smiley 3 p,
neutral 2 p, ledsen 1 p)

Barnenkäterna

Är det något annat vi borde frågat om, i så fall vad?

Lite mer kanske om hur de tar emot en när man kommer dit, för det är inte mötena som är det viktigaste utan det är alla minuter som man är där som räknas.

Är det något mer du vill berätta om intervjun?

Inte mer än att jag tyckte att frågorna var väldigt upprepande

Att den gick smidigt och snabbt

Att det var en intressant upplevelse att man själv får berätta om vad man tycker och tänker kring de olika frågorna

Medarbetarna om modellen

Två tredjedelar tycker att Västermodellen har lett till deras eget lärande och utveckling

Så viktigt att lyssna på våra barn och hur de uppfattar verksamheterna och stödet de får och att göra dem delaktiga.

Jag kommer att försöka bli bättre på att fråga barn om detta även under pågående kontakt och inte bara vid avslut.

Insikten om att de flesta barn är väldigt nöjda

Främst hur informationsgivande till barn kan medverka till att de känner en känsla av att vara kunniga.

Det är även bra att som socialsekreterare inta en lite annan roll än vad man vanligtvis har

Exempel på förslag till förändringar

Viktigt att stämna av med barnet hur de vill ha kontakt. Tex telefon, sms eller var träffar ska ske.

Upprätta en dagordning inför möten där barnen kommer att vara med och kolla av med barnet om hen vill lägga till nåt.

Möjliggör alltid tid för barnet att själv prata med barnsekreteraren en stund innan mötet ska ske.

Utveckla arbetet med presentationer av familjehemmen på olika sätt, via tex bilder.

Utveckla struktur och systematik för att kollegorna ska kunna delge varandra erfarenheter utifrån barnsamtal.

Erfarenhetsutbyte

Medarbetarna vid enheterna som genomfört modellen var med på ett seminarium för erfarenhetsutbyte

- Alla enheter vill fortsätta och ser intervjuandet som positivt och lärorikt
- Behöver anpassa frågorna mer beroende på barnets ålder och mognad, ev VAS skala med smileys
- Urval och förfrågan om medverkan behöver anpassas till lokala förutsättningar
- Tydliga instruktioner är viktiga
- Viktigt att följa upp förslagen till förändringar

Vad är nästa steg

- Bredare införande i Göteborg, fler stadsdelar startar upp. De andra kommunerna fortsätter
- Ny kick-off i oktober, nu med röster från medarbetare som genomfört modellen
- Viss justering i materialet och att man ska kunna lägga till eget frågeområde
- Fortsatt pilotomgång för FH
- Justeringar i processen runt urval och förfrågan med medverkan, försöka minska tidsåtgången
- Börja arbeta för att modellen ska kunna bli del av ordinarie verksamhet
- Ta med Maskrosbarn mer både vad gäller analys och implementering
- Fortsatt följeforskning

Vad har vi lärt oss efter första året

- Viktigt med förarbete och förankringsarbete
- Poängtera att detta inte är en utvärdering av socialtjänstens arbete utan en modell för utveckling
- En del av arbetet för att öka delaktighet men inte hela arbetet
- De som är med tycker det är roligt och givande, både medarbetare och barn
- Viktigt att också se vad som fungerar bra
- De flesta förändringar kan genomföras av verksamheten, viktigt att följa upp.

Kontakt

Jeanette Olsson, Forskare

Göteborgsregionen

FoU i Väst

Arbetsmarknad och Välfärd

E-post: jeanette.olsson@goteborgsregionen.se

Telefon: 0734-223079

www.goteborgsregionen.se

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.